

ДО

Г-ЖА ВАНЯ ДОБРЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА
ПРИ 42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**СТАНОВИЩЕ
НА
БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА**

Относно: *Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, сигн. № 534-01-76*

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, сигн. № 534-01-88

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДОБРЕВА,

Българска търговско-промишлена палата /БТПП/ принципно подкрепя и двата представени законопроекта.

Положителни са измененията в насока подобряване на връзката бизнес-образование, чрез засилване на ролята на работодателите и браншовите работодателски организации в процесите на организиране на учебната подготовка, придобиване и прилагане на професионалните знания и умения от трудещите се, с оглед постигане на по-голямо съответствие между изискванията на реалната икономика и условията на пазара на труда.

В допълнение, по предложените законопроекти БТПП представя следните бележки и предложения:

Общи бележки и предложения:

- Разширяването на функциите на браншовите/отрасловите организации на работодателите (с допълнение на сегашния чл. 56 и нов чл. 56а) е в съответствие с позицията на БТПП. За да се гарантира по-добре приложимостта на тези функции, предлагаме за всяка от тях да се предвиди изричен текст/референция за изпълнението им (а при необходимост и конкретен ред за това) на съответните систематични места в Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) – в новия чл. 9а във връзка с участието на организациите в оценката на качеството на обучението, в чл. 13 във връзка с участието в изготвянето на учебните планове и програми, в чл. 31 във връзка с участието в осигуряването на учебната и производствената практика, в чл. 36 във връзка с участието в разработването на националните изпитни програми, в чл. 49 във връзка с участието в експертните комисии на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО), в новия чл. 6а във връзка с участието в изготвянето на списъка със защитените професии.

- С цел постигане в най-голяма степен на ползите от дуалното обучение, предлагаме във финансирането му да бъдат включени източниците по чл. 59, ал. 1 от ЗПОО и/или да се предвиди възможност за въвеждане на данъчни облекчения, финансови стимули и други мерки за облекчаване на финансовата тежест за страните, провеждащи дуално обучение.

- Предлагаме в ЗПОО изрично да се предвиди съгласуване с организациите на работодателите на актовете от значение за взаимодействието между бизнеса и професионалното образование и обучение, в това число: акта на МС относно критериите за определяне на защитените професии и списъка с тях (§6 от законопроект 354-01-76 и §6 от законопроект 354-01-88), наредбата за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (§9 от законопроект 354-01-76 и §9 от законопроект 354-01-88), правилника за организацията и дейността на центровете за нови знания (§15 от законопроект 354-01-76), наредбата за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (§17 от законопроект 354-01-76), актове, свързани с процеса на валидиране на професионални компетентности, и др.

По законопроект сигн. № 354-01-76:

по § 4 – Предлагаме вместо „обучение чрез работа (дуално обучение)“ да остане само изразът „обучение чрез работа“. Тази редакция е използвана и в обсъждания към момента в Народното събрание законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, сигн. № 354-01-68, където е предложена замяна на наименованието „договор за ученичество“ с „договор за обучение чрез работа“;

по § 6 – Предлагаме да бъде разписана дефиниция на понятието „защитена от държавата професия“;

по § 15 – В текста е добре да се уточни, че под „браншови организации“ се разбира само работодателски организации;

Считаме, че уредбата на центровете за нови знания следва да се допълни в самия закон с разпоредби относно статута на юридическите лица, източниците и начините за финансиране на дейността, роля на НАПОО и други институции по отношение на тези центрове.

Също така, предлагаме осъществяването практическо обучение в центровете за нови знания да не се ограничава само до ученици и обучаеми от центровете за професионално обучение, а в центровете за нови знания да бъдат обучавани и други желаещи лица. В случай, че за това съществува пречка, в мотивите към законопроекта следва да се посочат причините за това.

Следва да се посочи и в каква форма ще се уреждат отношенията между страните във връзка с обучението (напр. чрез договор);

В изготвянето на правилника за организацията и дейността на центровете за нови знания следва да участват и браншовите организации, като партньори в тези центрове, което предлагаме изрично да се запише в законопроекта.

Виж също трети булет от Общите бележки;

по § 17 – виж бележките по § 4 и трети булет от Общите бележки;

по § 19 – Предлагаме да се дефинира понятието „обща професионална подготовка“;

по § 21 – За повече яснота и улеснение на желаещите да получат Европейско приложение, предлагаме да се направи препратка към съответните актове/разпоредби, регламентиращи условията и реда за получаването на Европейско приложение;

по § 22 – Предлагаме изрично да се посочи дали валидиране може да се извършва за всички професии;

Наред с това, следва да се уточни дали е възможно лице, натрупало част от единиците резултати от учене чрез формално обучение, да ги използва за целите на валидирането (което съгласно посочената дефиниция се извършва само за учене извън формалните способности);

по § 28 – Предлагаме да се предвиди задължение за НАПОО да публикува на интернет страницата си също и списъка на защитените от държавата професии;

по § 34 – имайки предвид, че центровете за нови знания се създават съвместно с браншови организации, в законопроекта следва изрично да се предвиди съответните организации не само да правят предложения за създаване на такива центрове, но и да участват в определянето на условията и реда за организацията и работата на тези

центрове, в това число в изготвянето на правилника за организацията и дейността на центровете за нови знания;

по § 37 – БТПП изразява несъгласие обучението чрез работа да се финансира само от работодателя, поради което предлагаме заличаване на ал.9 на чл. 59 от законопроекта. В тази връзка, виж втори булет от Общите бележки;

по § 38 – в т. 6 на пар. 1 посочените в дефиницията изисквания за проявяване на инициатива и за работа в екип се обхващат от израза „качествено упражняване на определена професия“, а също така не са приоритетни за всяка една професия. В този смисъл и с оглед невъзможността за изчерпателно изброяване на изискванията за всички професии, предлагаме думите „за проявяване на инициатива, за работа в екип и“ да отпаднат;

§ 40 – Предложеният текст следва да се преразгледа в контекста на законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса на труда, сигн. 354-01-68;

По законопроект сигн. № 354-01-88:

по §11 – Предлагаме да се предвиди таксите във връзка с извършване на валидирането да се определят на разходопокривен принцип по единна тарифа на Министерски съвет /както е предложено в законопроект 354-01-76/, вместо валидиращите институции сами да определят размера на таксите;

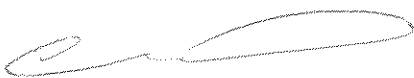
по §13 – Виж бележките по § 28 на законопроект 354-01-76;

Също така, от текста на законопроекта не става ясно дали отпада досегашната т. 4 на ал. 2 на чл. 50 от ЗПОО, съгласно която НАПОО публикува на интернет страницата си лицензираните институции. Предлагаме тази разпоредба да се запази;

по §19 – Предлагаме текстът да се допълни във варианта на § 33 на законопроект 354-01-76;

по § 24 – Предлагаме дефиницията в т. 15 на пар. 1 да се допълни, както следва: „качеството на квалификациите по отношение на пазара на труда, *икономическата среда* и гражданското общество“.

С уважение,

Цветан Симеонов
председател на УС на БТПП